

Nr 864

Av herrar *Sveningsson* och *Arvidson*, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 136, angående ändringar i jaktlagstiftningen.*

(Lika lydande med motion nr 1068 i Andra kammaren)

Den föreliggande propositionen om ändring av jaktlagen får ses som strävan att humanisera jakten samt åstadkomma minsta möjliga lidanden för viltet. Varje åtgärd som kan bidra till att förhindra sådana onödiga lidanden måste hälsas med tillfredsställelse.

Det finns emellertid en fråga som behandlats i jaktutredningens betänkande men som inte blivit uppmärksammas i den nu föreliggande propositionen nr 136, nämligen frågan om motorfordonsjakten. Genom användandet av nya typer av motorfordon har i vissa fall viltets förutsättningar helt förändrats, samtidigt som möjligheten att stävja tjuvskyttet blivit mera begränsad.

Att motorfordon i betydande omfattning användes vid olovlig jaktutövning kan inte bestridas, och här finns ingen anledning att mildra gällande straffbestämmelser. En ytterligare skärpning kan vara mera berättigad. Det är nödvändigt med hårda tag för att komma till rätta med det ökade missbruket av motordrivna fordon i samband med jakt.

I vad mån det är tillåtet att använda motorfordon vid legal jaktutövning råder det oklarhet. Jaktstadgans 8 paragraf föreskriver följande: »Jakt från motordrivet fordon vare förbjuden och må ej heller eljest vid jakt dylikt fordon användas så att genom detsamma villebrådets uppmärksamhet avledes från den jagande.» Till förbudet i 8 paragrafen jaktstadgan anknyter straffbestämmelser dels i 29 paragrafen 4 mom. samma stadga, dels ock i 28 paragrafen andra stycket jaktlagen. Förbud för jakt från motorfordon infördes redan 1927.

I sitt yttrande över det av 1949 års jaktutredning avgivna betänkandet (SOU 1966: 46) anförde Svenska jägarförbundet bl. a. följande: »Frågan om motorfordonsjakten utgör emellertid ett så omfattande problemkomplex — som dessutom blir alltmer svårbemästrat allt efter nya tekniska landvinningar — att förbundet hemställer om en allsidig utredning rörande jakten från motorförsedda transportmedel.»

Engen tvekan råder om att det är förbjudet att lossa skott mot villebråd så länge man befinner sig i eller på det motordrivna fordonet eller till detta

kopplad släpvagn eller dylikt. Det spelar ingen roll om fordonet är i rörelse eller står stilla. Det direkta förbudet mot jakt från motordrivet fordon omfattar också ett sådant förfarings sätt att man inte får ställa sig vid fordonet eller i omedelbar närhet därav och skjuta från denna plats. Den enda reservation som kan göras är för sådana fall då det är fråga om ett svårt skadat djur och ett avstående från skott skulle innebära onödig förlängning av djurets lidande.

Så som gällande bestämmelser tolkas är det emellertid inte nödvändigt att det kommit till skottlossning för att jakt skall anses föreligga.

Redan sökandet efter vilt i syfte att döda eller fånga detta utgör jakt, medan däremot det är tillåtet att göra en bilfärd genom jaktmarkerna för att undersöka vilttillgången. Om jaktvapen medföres i fordonet kan det ifrågasättas om inte en sådan undersökning är otillåten.

Till motorfordon räknas även snöscooter, som alltmer kommer till användning på de norrländska vidderna. Att följa ett rävspår med scooter och vara utrustad med gevär kan sannolikt bedömas som olaga jakt.

Frågan är dock om inte kontrollsynpunkterna och möjligheten till straff i vissa fall när det gäller legal jakt drivits alltför långt. Det kan ifrågasättas om det verkligen skall vara otillåtet att i jaktens inledande skede med motorfordon följa upptäckta viltspår. Många anser sig ha handlat fullt korrekt, blott man lämnar motorfordonet innan villebrådet kommit inom skotthåll. Men om denna uppfattning står sig inför en rättslig prövning är osäkert, med hänsyn till förekommande rättsfall.

Att färdas i bil eller annat motordrivet fordon fram till det förutbestämda jaktpasset är tillåtet. Här måste dock iakttagas att bilen inte parkeras på sådant sätt att den kan tilldraga sig villebrådets uppmärksamhet och därmed avleda dess intresse från den jagande.

På vilket avstånd bilen skall ställas i förhållande till skytten är föremål för olika bedömningar. Här finns de som menar att ett avstånd på 100 meter mellan skytten och bilen skulle vara tillräckligt. Men om den gränsen under alla förhållanden är ett betryggande avstånd är osäkert.

Om inte gällande bestämmelser lämnar rätt för en jägare att placera bilen på ett avstånd av 100 meter från jaktpasset, måste detta betraktas som i hög grad orimligt.

Vad som också kan bli föremål för olika bedömningar är när det skall anses lovligt att på nytt sätta sig i bilen och förflytta sig till något nytt pass inom jaktområdet under den pågående jakten.

Så mycket är klart att ett direkt förföljande av älgen med hjälp av motordrivet fordon inte är tolerabelt. Men vad är ett förföljande? Om man vet att älgen är på väg ned till en viss plats och man genskjuter denne, skall då detta anses vara ett förföljande? Läget kan vara det att man utan bil inte skulle hinna fram i tid.

Säkert kan det ifrågasättas om ett sådant användande av motorfordon är

tillåtet. Gällande bestämmelser tycks bygga på den uppfattningen att ett modernt forskaffningsmedel under inga förhållanden får användas i syfte att uppnå ett bättre jaktresultat. Var gränsen går mellan det tillåtna och det otillåtna är svårt att vinna klarhet om.

Det kan även ifrågasättas om inte tolkningen av frågan om motorfordons användande vid jakt blivit något annorlunda än meningen var när gällande lagbestämmelser utformades.

En allsidig utredning och klarläggande av dessa frågor måste betraktas som ett allmänt intresse. Aktuella rättsfall visar med all önskvärd tydlighet att det är möjligt att tolka lagens bestämmelser på olika sätt.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om en allsidig utredning angående jakt med motordrivet fordon.

Stockholm den 17 oktober 1967

Ragnar Sveningsson (h)

J.-A. Arvidson (h)